

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคปัจจุบันครูจะต้องพัฒนาตนเอง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 1 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ตลอดจนมีจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2552 : 3) สอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2551 : 1) ที่กล่าวว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยึด “คน” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามุ่งให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต

แต่ที่ผ่านมาแม้ว่าหน่วยงานทางการศึกษาทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติจะได้ดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แล้วก็ตาม โดยภาพรวม พบว่า คนไทยทุกคนยังไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ คุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ผู้เรียนไม่มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 10) สอดคล้องกับการศึกษาผลการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีมาตรฐานด้านปัจจัยอยู่ในระดับดี ถึง ดีมาก ในขณะที่คุณภาพของผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา และในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่มีโรงเรียนถ่ายโอนมาสังกัดเมื่อปี พ.ศ. 2550 ทั้งหมด 20 โรงเรียน และทั้ง 20 โรงเรียนเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีบุคลากรครู 476 คน นักเรียน 7,703 คนโดยประมาณ จากการติดตามประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งประเมินภายใน และประเมินภายนอก พบว่า คุณภาพการศึกษายังอยู่ในเกณฑ์ต่ำมีสถานศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ต่ำกว่าร้อยละ 50 สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551 : 19) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะในด้านการคิดวิเคราะห์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ทั้งคุณลักษณะในด้านความรู้ ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งทักษะในการทำงาน รักการทำงาน ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2549 : 1) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : 2) และวิทยากร เชียงกุล (2552 : 1) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษายังกระจายไม่เป็นธรรม มีความแตกต่างกันมากทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร และคุณภาพ โดยเฉพาะคือคุณภาพต่ำ มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิดวิเคราะห์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และแสวงหาความรู้ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนขาดคุณธรรม จริยธรรม

จากสภาพปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ในปี พ.ศ. 2556 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคามในฐานะหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาให้โรงเรียนในสังกัด ทั้ง 20 โรงเรียน จึงได้เกิดแนวคิดในการจัดตั้งภาคี เครือข่ายการจัดการศึกษาโดยจัดตั้งเป็นศูนย์ การเรียนรู้ และได้มอบหมายภาระงานให้โรงเรียนในสังกัดทั้ง 20 โรงเรียน จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของโรงเรียน และความรู้ความสามารถของบุคลากร และได้เปิดโอกาสให้ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการบริหารศูนย์การเรียนรู้ มีบทบาท หน้าที่ในการวางแผนพัฒนา กำหนดกิจกรรมโครงการพัฒนา ดำเนินการพัฒนา ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ปัญหา พัฒนาการจัดการ เรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาให้สูงขึ้น และจากแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวทุกศูนย์การเรียนรู้ ได้รับความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหารระดับสูงขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครู ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนในการร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด และร่วมปฏิบัติ แต่เนื่องจากองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเองต้องมี ภาระงานในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งจังหวัด จึงทำให้ขาดงบประมาณที่จะสนับสนุน การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดังที่ควรจะเป็น และการที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าใน ด้านอาคาร สถานที่ การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำเป็นต้องใช้ งบประมาณที่สูง และการจัดการงบประมาณที่มีคุณภาพ ซึ่งงบประมาณดังกล่าวสถานศึกษาได้รับ จัดสรรจากภาครัฐค่อนข้างน้อย และมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในการบริหารและ พัฒนาจึงจำเป็นต้องหารายได้จากส่วนอื่นเข้ามาช่วยเหลือในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การเปิดโอกาสให้ชุมชน หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาสถานศึกษา จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนารอบด้าน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัย ในฐานะรองนายกองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายกองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการจัดการศึกษาให้ มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน จึงได้คิดหาวิธีในการเชื่อมประสานใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาค ส่วนโดยจัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าสามัคคีขึ้น เพื่อระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ จัดตั้งเป็นกองทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าการจัดกิจกรรมระดมทุนในรูปแบบของผ้าป่าสามัคคี จะเป็นช่องทางหนึ่งในการเชื่อมความรัก ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยใช้ “การทำบุญ” นำทาง ซึ่ง การทำบุญเป็นความเชื่อพื้นฐาน และเป็นทุนทางสังคมที่มีอยู่ในทุกชุมชนอยู่แล้ว

วรวิทย์ โรมรัตน์พันธ์(อ้างในฉัตรทิพย์ นาถสุภา และ คณะ 2548 : 240-245) ได้อธิบายว่า ทุนทางสังคมคือ ความเป็นอยู่ที่ประชาชนมีความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในสังคม และ

ยังคงเป็นประเพณีตกทอดมาถึงปัจจุบัน เช่น การลงแขก ไถนา ดำนา เกี่ยวข้าว ฯลฯ ซึ่งการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างคนในชุมชน ได้สะท้อนให้เห็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เป็นได้ทั้งกำลังทรัพย์ และกำลังแรงงานหรือเป็น ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ที่มีการสืบทอดกันมาจากบรรพชน ทำให้สมาชิกในชุมชน มีความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และส่งผลทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตัวเองได้ นอกจากนี้การระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษา ยังเป็นวิธีการที่ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบชุมชน สังคมโดยมีจิตสำนึกสาธารณะ และเป็นช่องทางให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมกันหันมาเอาใจใส่ต่อสังคมมากขึ้น มีสำนึกรักษ์ท้องถิ่น ผูกพันกับท้องถิ่น แบ่งปันความรัก ความมีน้ำใจ มีการช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้ออาทรต่อกัน เสมือนเครือญาติ ผ่านทุนในสังคม ที่เกิดจากการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามแนวทางของโครงการส่งเสริมการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น(School Based Management for Local Development : SBMLD) ที่มุ่งเน้นพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนให้เข้มแข็ง มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถและบทบาทในการร่วมพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืน

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางการระดมทุน เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามบนหลักการการมีส่วนร่วม โดยคาดหวังว่าความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ทำงานร่วมกันผ่านเวทีประชาคม ผูกพันกับชุมชนที่เข้มแข็ง และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะสามารถเชื่อมโยงแนวคิดการระดมทุนทางการศึกษาเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม อันจะส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา บุคลากร นักเรียน และความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการระดมทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเป็นอย่างไร
2. แนวทางที่เหมาะสมในการระดมทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่เหมาะสมกับบริบทควรเป็นอย่างไร
3. ผลการนำแนวทางในการระดมทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามไปใช้เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการระดมทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อศึกษาแนวทางในการระดมทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

3. เพื่อศึกษาผลการนำแนวทางการระดมทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามไปใช้

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมผสาน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทั้ง 20 โรงเรียน จำนวน 300 คน ฝ่ายบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม (ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน) จำนวน 41 คน คณะครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 435 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7,703 คน รวมทั้งหมด 8,479 คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 41 คน ได้แก่ ฝ่ายบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 169 คน ตัวแทนครู จำนวน 179 คน และตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 364 คน ที่ได้จากการเปิดตารางของ Kejie and Morgan. (1970 : 607-610)รวมจำนวนทั้งหมด 753 คน

2.2 ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการระดมทุนโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในการหาแนวทางการ พัฒนาการดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จำนวน 20 คน โดยมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชนปกครองนักเรียนของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการระดมทุน หรือทรัพยากรทางการศึกษาเป็นอย่างดี

2.3 ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการระดมทุน กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7โรงเรียน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนที่มีคุณสมบัติ ดังนี้ เป็นโรงเรียนที่บุคลากรมีความพร้อม มีวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และงบประมาณเพียงพอในการระดมทรัพยากร เป็นโรงเรียนที่สมัครใจ เต็มใจร่วมมือ และเป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีการบริหารจัดการที่ดี ให้ความร่วมมือกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาตามประเด็นในการระดมทุน หรือทรัพยากรทางการศึกษา คือ 1) ด้านคน 2) ด้านการเงิน 3) ด้านวัสดุสิ่งของ และ 4) ด้านการจัดการ

3. ขอบเขตด้านสถานที่

3.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

3.2 ศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 ศูนย์ ได้แก่ โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม โรงเรียนนาข่าวิทยาคม โรงเรียนหนองโกวิชาประสิทธิ์วิทยาคม โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม โรงเรียนจันทบุรีวิทยาคม โรงเรียนนาสีนวนพิทยาสรรค์ โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร

3.3 ชุมชนเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม โรงเรียนนาข่าวิทยาคม โรงเรียนหนองโกวิชาประสิทธิ์วิทยาคม โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม โรงเรียนจันทบุรีวิทยาคม โรงเรียนนาสีนวนพิทยาสรรค์ โรงเรียนดอนเงินพิทยาคาร

4. ขอบเขตด้านเวลา ใช้เวลาทำการวิจัย 1 ภาคเรียน (16 พฤษภาคม-31 ตุลาคม 2557)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทาง หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวแทนของโครงสร้างทางความคิดหรือองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษาที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นหรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น

2. การระดมทุน หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการด้วยกลยุทธ์ หรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ว่าเงิน ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

3. ศูนย์การเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การกระจาย เชื่อมโยง หรือแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งกันและกัน ระหว่างกลุ่มบุคคลอย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง โดยมีการจัดตั้งจัดระบบและวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ กัน ตามความต้องการของบุคคลเครือข่ายสังคม

4. การระดมทุนเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง การที่ศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทั้ง 20 ศูนย์ดำเนินการด้วยกลยุทธ์ หรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ว่าเงิน ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้

5. ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ว่าเงิน โดยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย

5.1 ด้านคน (Man) หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านบุคลากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชนผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ตลอดจนผู้นำองค์กร ภาคิ เครือข่าย ชมรม สมาคมต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตลอดจนสัมพันธ์ภาพที่ระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน และชุมชน

5.2 ด้านเงิน (Money) หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านการเงินทั้งที่เป็นเป้าหมาย แผนงาน โครงการ งบประมาณการดำเนินงาน ตลอดจนการบริหารจัดการด้านการเงินที่มีความโปร่งใส การติดตาม ตรวจสอบ และการรายงานผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

5.3 ด้านสิ่งของ (Material) หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านสิ่งของทั้งที่เป็นแผนงาน โครงการ กิจกรรม งบประมาณการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขอรับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้รับ และผู้ให้การสนับสนุน

5.4 ด้านการจัดการ (Management) หมายถึง ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การกำกับติดตาม ตลอดจนผลสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินงานของสถานศึกษา

6. การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น หรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าไม่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ในขณะเดียวกัน การพัฒนามิได้หมายถึงการเพิ่มขึ้นของปริมาณเท่านั้นแต่หมายรวมไปถึงการเพิ่มความพึงพอใจ และเพิ่มความสุขของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ

7. คุณภาพการศึกษา (Quality of Education) หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

8. การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง แนวทางในการบริหารเพื่อให้เกิดแนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วม จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีบทบาทและความสำคัญในการที่จะช่วยสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เป็นอย่างดี

9. โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเมื่อปี พ.ศ.2550 จำนวนทั้งหมด 20 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบัววิทยาควม โรงเรียนดอนเงินพิทยาคารโรงเรียนหนองเหล็กศึกษา โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม โรงเรียนมะค่าพิทยาคม โรงเรียนเลิงแฝกประชาบำรุงโรงเรียนหนองบัวปนิมิตร โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม โรงเรียนนาสีนวนพิทยาสรรค์ โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม โรงเรียนเสือแก้วพิทยาสรรค์ โรงเรียนนาข่าวิทยาควมโรงเรียนหนองโกวิชาประสิทธิ์พิทยาคม โรงเรียนหนองโพธิ์พิทยาคม โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม โรงเรียนมัธยมดงยาง

โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม โรงเรียนเมืองเตาพิทยาคม โรงเรียนแก้งวิทยานุกูล และโรงเรียนโคกก่อพิทยาคม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แนวที่เหมาะสมในการระดมทุนเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
2. ศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการบริหารจัดการให้เกิดความเข้มแข็งด้วยวิธีการระดมทุนบนหลักการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม
3. ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเชื่อมโยงความเชื่อทางพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมประสานคนในชุมชนโดยวิธีคิดที่แยบยลคือใช้ “บุญนำทาง” ให้เกิดกระบวนการทำงาน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY